Πρὸς Έφεσίους

Παύλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς 1 οὖσιν ἐν Ἐφέσω καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 2 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 3 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ³ πνευματικῆ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁴ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο⁵ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς⁶ κόσμου, εἶναι 4 ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους⁻ κατενώπιον⁶ αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας⁶ 5 ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν¹⁰ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹¹ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον¹² δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ἡ 6 ἐχαρίτωσεν¹³ ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν¹⁴ 7 διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν¹⁵ τῶν παραπτωμάτων,¹⁶ κατὰ τὸν πλοῦτον¹⁻ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἡς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ 8 καὶ φρονήσει,¹⁶ γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 9 κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹¹ αὐτοῦ, ἡν προέθετο¹² ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν²ο τοῦ 10 πληρώματος²¹ τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι²² τὰ πάντα ἐν τῷ

¹ Έφεσος, ου, ή, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁹ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁰ υίοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹¹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹² ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹³ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁵ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁶ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁷ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁸ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ¹⁹ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ²⁰ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²² ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:11 Byzantine NT

χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ 11 ἐκληρώθημεν¹ προορισθέντες² κατὰ πρόθεσιν³ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁴ κατὰ τὴν βουλὴν⁵ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς 12 εἰς ἔπαινον⁶ δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας⁻ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ 13 ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε⁶ τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν⁰ τῆς κληρονομίας¹⁰ ἡμῶν, εἰς 14 ἀπολύτρωσιν¹¹ τῆς περιποιήσεως,¹² εἰς ἔπαινον⁶ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ 15 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, οὐ παύομαι¹³ εὐχαριστῶν ὑπὲρ 16 ὑμῶν, μνείαν¹⁴ ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἵνα ὁ θεὸς 17 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,¹⁵ ἐν ἐπιγνώσει¹6 αὐτοῦ: πεφωτισμένους¹7 τοὺς 18 ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως¹8 αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹9 τῆς δόξης τῆς κληρονομίας¹0 αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον²0 μέγεθος²1 τῆς δυνάμεως 19 αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν²2 τοῦ κράτους²3

¹ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ² προορίζω, predetermine, foreordain. ³ πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ⁴ ἐνεργέω, work, effect. ⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹² περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ¹³ παύω, cause to cease. ¹⁴ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁷ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁸ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²¹ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ²² ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²³ κράτος, ους, τό, power, dominion.

Byzantine NT Πρὸς Ἐρεσίους 1:20

τῆς ἰσχύος¹ αὐτοῦ ἣν ἐνήργησεν² ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν 20 νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,³ ὑπεράνω⁴ 21 πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος,⁵ καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου⁴ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν 22 κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ 23 πλήρωμα¹ τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

¹ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ² ἐνεργέω, work, effect. ³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁴ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ⁵ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ⁶ ὀνομάζω, name, give a name to. ⊓πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⊓παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁰ ἀἡρ, ος, ὁ, air. ¹⁰ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹¹ ἀναστρέφω, return, live. ¹² διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹³ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁴ συζωοποιέω, make alive together with someone. ¹⁵ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ¹⁶ συγκαθίζω, cause to sit down together. ¹⁻ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ¹ፄ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:8 Byzantine NT

πλοῦτον¹ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι² ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: 8 τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:³ οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ 9 ἐσμεν ποίημα,⁴ κτισθέντες⁵ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν⁶ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11 ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι 12 ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ 13 ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγγνὸς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἴματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρἡνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα εν, καὶ τὸ 14 μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν 15 νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, ακταργήσας: ἴνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ 16 τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν ἐν αὐτῷ: καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς 17

¹πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ³δῶρον, ου, τό, gift, present. ⁴ποίημα, τος, τό, work, creation. ⁵κτίζω, create, form. ⁶προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ⁷μνημονεύω, remember, make mention of. ⁸ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁹ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁰ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹¹πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹²ξένος, strange, stranger. ¹³ἄθεος, without God, godless. ¹⁴νυνί, now, already. ¹⁵μακράν, far away. ¹⁶ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁷μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ¹⁸ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ¹⁹ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ²⁰δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²¹ἀποκαταλλάσσω, reconcile.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:18

μακρὰν¹ καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν² οἱ 18 ἀμφότεροι³ ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι 19 καὶ πάροικοι,⁵ ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι⁻ τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες⁵ ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου¹ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ¹ 21 συναρμολογουμένη¹ αὔξει¹ εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίῳ, ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς 22 συνοικοδομεῖσθε¹⁴ εἰς κατοικητήριον¹5 τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν¹6 ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος¹7 τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν 3 τῶν ἐθνῶν, εἴγε¹8 ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν¹9 τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς 2 δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν²0 ἐγνώρισέν μοι τὸ 3 μυστήριον, καθὼς προέγραψα²¹ ἐν ὁλίγῳ, πρὸς ὁ δύνασθε 4 ἀναγινώσκοντες νοῆσαι²² τὴν σύνεσίν²³ μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ: ὁ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἰοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς 5 νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα²⁴ καὶ σύσσωμα²⁵ καὶ συμμέτοχα 6 τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οῦ ἐγενόμην 7 διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν²² τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι

¹ μακράν, far away. ² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ³ ἀμφότεροι, both, both of two. ⁴ ξένος, stranger. ⁵ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ⁶ συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ⁷ οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ⁸ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁹ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁰ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ¹¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹² συναρμολογέω, fit together. ¹³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁴ συνοικοδομέω, build up together. ¹⁵ κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ¹⁶ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁷ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁸ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²⁰ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²¹ προγράφω, write before, write previously. ²² νοέω, understand, consider. ²³ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²⁴ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ²⁵ σύσσωμος, of the same body. ²⁶ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁷ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:8 Byzantine NT

κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ ^{2} 8 πάντων ἀγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ 9 οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἴνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς 10 ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἢν 11 ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῷ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν 12 καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ 13 αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἤτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν¹⁵ κάμπτω¹⁶ τὰ γόνατά¹⁷ μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου 14 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ¹⁸ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς 15 ὀνομάζεται,¹⁹ ἴνα δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον⁴ τῆς δόξης αὐτοῦ, 16 δυνάμει κραταιωθῆναι²⁰ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω²¹ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις 17 ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι²² καὶ τεθεμελιωμένοι²³ ἵνα ἐξισχύσητε²⁴ 18

¹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ² ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ³ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ⁴ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁻ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁶ κτίζω, create, form. ⁶ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁰ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ¹¹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹³ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁴ ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹⁵ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁶ κάμπτω, bend, bow. ¹΄ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹ϐ πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁰ κραταιόω, strengthen, confirm. ²¹ ἔσω, within, inside. ²² ῥιζόω, root, fix by the root. ²³ θεμελιόω, lay a foundation, found. ²⁴ ἐξισχύω, be able, be strong enough.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:19

καταλαβέσθαι¹ σὺν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος² καὶ μῆκος³ καὶ βάθος⁴ καὶ ὕψος,⁵ γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν⁶ τῆς γνώσεως ἀγάπην 19 τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα⁷ τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ 20 νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν 21 τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος¹⁰ ἐν κυρίῳ, ἀξίως¹¹ περιπατῆσαι τῆς 4 κλήσεως¹² ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης¹³ καὶ πραότητος, 2 μετὰ μακροθυμίας,¹⁵ ἀνεχόμενοι¹⁶ ἀλλήλων ἐν ἀγάπη, σπουδάζοντες¹⁻ 3 τηρεῖν τὴν ἑνότητα¹⁵ τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ¹³ τῆς εἰρήνης. "Εν 4 σῶμα καὶ εν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως¹² ὑμῶν: εἶς κύριος, μία πίστις, εν βάπτισμα,²⁰ εἶς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, 5 ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν 7 ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον²¹ τῆς δωρεᾶς²² τοῦ χριστοῦ. Διὸ λέγει, 8 Ἀναβὰς εἰς ΰψος⁵ ἡχμαλώτευσεν²³ αἰχμαλωσίαν,²⁴ καὶ ἔδωκεν δόματα²⁵

¹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ² πλάτος, ους, τό, breadth, width. ³ μῆκος, ους, τό, length. ⁴ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁵ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁷ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁸ νοέω, understand, consider. ⁹ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁰ δέσμιος, ου, ό, prisoner, one bound. ¹¹ ἄξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹² κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹³ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁴ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁵ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁶ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁷ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁸ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁹ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ²⁰ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²¹ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ²² δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ²³ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ²⁴ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ²⁵ δόμα, τος, τό, present, gift.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:9 Byzantine NT

τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς ᠀ τὰ κατώτερα ^{1} μέρη τῆς γῆς; $^{\circ}$ Ο καταβάς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς $^{\circ}$ 10 ύπεράνω πάντων τών οὐρανών, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς 11 ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τούς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, 12 εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν $^{\circ}$ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι ^{7} 13 καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως 10 τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, 11 εἰς μέτρον 12 ἡλικίας τοῦ πληρώματος 14 τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι¹⁵ ὧμεν νήπιοι, ¹⁶ 14 κλυδωνιζόμενοι ^{17} καὶ περιφερόμενοι ^{18} παντὶ ἀνέμω τῆς διδασκαλίας, ^{19} ἐν τῆ κυβεία²⁰ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργία²¹ πρὸς τὴν μεθοδείαν²² τῆς πλάνης: ^{23} άληθεύοντες ^{24} δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν ^{25} εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, 15ός ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οῦ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον ^{26} 16 καὶ συμβιβαζόμενον ^{27} διὰ πάσης ἁφῆς ^{28} τῆς ἐπιχορηγίας, ^{29} κατ' ἐνέργειαν ^{30} ἐν μέτρ ω^{12} ἑνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν ^{31} τοῦ σώματος ποιείται εἰς οἰκοδομὴν έαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

¹ κατώτερος, lower. ² ὑπεράνω, high above (gen), far above. ³ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ⁴ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ⁵ καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping. ⁶ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁷ μέχρι, until, as far as (gen). ⁸ καταντάω, come to, arrive. ⁹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹³ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ¹⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁵ μηκέτι, no longer. ¹⁶ νήπιος, infant, child. ¹⁷ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹⁸ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁹ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²⁰ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ²¹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ²² μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ²³ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ²⁴ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁶ συναρμολογέω, fit together. ²⁷ συμβιβάζω, hold together, instruct. ²⁸ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁹ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ³⁰ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ³¹ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:17

Τούτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι¹ ἐν κυρίω, μηκέτι² ὑμᾶς περιπατεῖν, 17 καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι³ τοῦ νοὸς⁴ αὐτῶν, 18 ἐσκοτισμένοι⁵ τῆ διανοίᾳ, ὅντες ἀπηλλοτριωμένοι⁻ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν˚ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν᾽ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες¹⁰ ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγείᾳ,¹¹ εἰς 19 ἐργασίαν¹² ἀκαθαρσίας¹³ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.¹⁴ Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως 20 ἐμάθετε τὸν χριστόν, εἴγε¹⁵ αὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, 21 καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι¹⁶ ὑμᾶς, κατὰ τὴν 22 προτέραν¹⁻ ἀναστροφήν,¹ѕ τὸν παλαιὸν¹ゥ ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον²ο κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης:²¹ ἀνανεοῦσθαι²² δὲ τῷ πνεύματι τοῦ 23 νοὸς⁴ ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν 24 κτισθέντα²³ ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι²⁴ τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι 16 τὸ ψεῦδος 25 λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον 25 αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ἡργίζεσθε 27 καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ὁ 26 ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐδ ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ 27 διαβόλῳ. Ἡ κλέπτων ὑ μηκέτι κλεπτέτω: ὑ μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ὑ ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν

¹ μαρτύρομαι, affirm, testify. ² μηκέτι, no longer. ³ ματαιότης, ητος, ή, vanity, emptiness. ⁴νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁵ σκοτίζω, darken. ⁶ διάνοια, ας, ή, mind, understanding. ⁷ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ⁸ ἄγνοια, ας, ή, ignorance. ⁹ πώρωσις, εως, ή, hardness, obstinancy. ¹⁰ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ¹¹ ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. ¹² ἐργασία, ας, ή, profit, business. ¹³ ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. ¹⁴ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ¹⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁶ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁷ πρότερον, formerly, before. ¹⁸ ἀναστροφή, ῆς, ή, conduct, behavior. ¹⁹ παλαιός, old, ancient. ²⁰ φθείρω, destroy, corrupt. ²¹ ἀπάτη, ης, ή, deceit, deceitfulness. ²² ἀνανεόω, renew, become young again. ²³ κτίζω, create, form. ²⁴ ὁσιότης, ητος, ή, piety, holiness. ²⁵ ψεῦδος, ους, τό, lie. ²⁶ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁷ ὀργίζω, irritate, provoke. ²⁸ ἐπιδύω, set, go down. ²⁹ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ³⁰ κλέπτω, steal. ³¹ κοπιάω, toil, labor. ³² μεταδίδωμι, give a share of, share.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:29 Byzantine NT

ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς¹ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, 29 ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν² τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ 30 ἐσφραγίσθητε³ εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.⁴ Πᾶσα πικρία⁵ καὶ θυμὸς⁶ 31 καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ⁻ καὶ βλασφημία⁵ ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ:⁰ γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,¹⁰ εὔσπλαγχνοι,¹¹ χαριζόμενοι¹² 32 ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο¹² ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ¹³ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν 5 ἀγάπῃ, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν¹⁴ καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν¹⁵ εὐωδίας.¹⁶ 3 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία¹⁻ ἢ πλεονεξία¹⁵ μηδὲ ὀνομαζέσθω¹' ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει²⁰ ἀγίοις: καὶ αἰσχρότης,²¹ καὶ μωρολογία,²² ἢ 4 εὐτραπελία,²³ τὰ οὐκ ἀνήκοντα:²⁴ ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.²⁵ Τοῦτο γάρ 5 ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος,²⁰ ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης,²⁻ ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης,²⁵ οὐκ ἔχει κληρονομίαν²° ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω³⁰ κενοῖς³¹ λόγοις: διὰ ταῦτα 6 γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υίοὺς τῆς ἀπειθείας.³² Μὴ οὖν 7

¹ σαπρός, rotten, worthless. ² οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ³ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁵ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁶ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁷ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ⁸ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ⁹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁰ χρηστός, good, kind. ¹¹ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁴ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁵ ὁσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁶ εὖωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹⁷ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹⁸ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹⁹ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁰ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²¹ αἰσχρότης, ἡτος, ἡ, shamefulness, obscenity. ²² μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ²³ εὖτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ²⁴ ἀνήκω, be fit, be proper. ²⁵ εὖχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ²⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁷ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²⁸ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³⁰ ἀπατάω, deceive, lead into error. ³¹ κενός, empty, vain. ³² ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief.

Byzantine NT Ποὸς Ἐφεσίους 5:8

γίνεσθε συμμέτοχοι¹ αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: 8 ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ 9 ἀγαθωσύνῃ² καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – δοκιμάζοντες³ τί ἐστιν 10 εὐάρεστον⁴ τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε⁵ τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις 11 τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε: τὰ γὰρ κρυφῆ⁵ γινόμενα ὑπ' 12 αὐτῶν αἰσχρόν² ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ 13 φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, 14 Ἐγειρε ὁ καθεύδων¹ο καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει¹¹ σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς¹² περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,¹³ ἀλλ' ὡς σοφοί,¹⁴ 15 ἐξαγοραζόμενοι¹⁵ τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ 17 γίνεσθε ἄφρονες,¹6 ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ 18 μεθύσκεσθε¹7 οἴνῳ, ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία,¹8 ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, 19 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς¹9 καὶ ὕμνοις²0 καὶ ῷδαῖς²1 πνευματικαῖς, ἄδοντες²² καὶ ψάλλοντες²3 ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες 20 πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ χριστοῦ.

¹ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ² ἀγαθωσύνη, ης, ή, goodness. ³ δοκιμάζω, prove, approve. ⁴ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁵ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ⁶ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ⁷ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁸ κρυφή, secretly, in secret. ⁹ αἰσχρός, shameful, base. ¹⁰ καθεύδω, sleep. ¹¹ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ¹² ἀκριβώς, carefully, accurately. ¹³ ἄσοφος, unwise, foolish. ¹⁴ σοφός, wise. ¹⁵ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹⁶ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁷ μεθύσκω, make drunk. ¹⁸ ἀσωτία, ας, ή, dissipation, debauchery. ¹⁹ ψαλμός, οῦ, ό, song of praise, psalm. ²⁰ ὕμνος, ου, ό, song of praise, hymn. ²¹ ὡδή, ῆς, ή, song, ode. ²² ἄδω, sing. ²³ ψάλλω, sing, sing praise.

Ποὸς Ἐφεσίους 5:22 Byzantine NT

Αί γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. Ὁτι ἀνήρ 22 έστιν κεφαλή της γυναικός, ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή της ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία 24 ύποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἀνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς 25 ήγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς: ἵνα 26 αὐτὴν άγιάση, καθαρίσας τῷ λουτρῷ ^{2} τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα 27παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον³ τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον * ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἦ ἁγία καὶ ἄμωμος. Ὁ Οὕτως 28 όφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ 29 ποτε την έαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, 30 έκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. Ἀντὶ τούτου 31 καταλείψει άνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται 2 πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν 32 καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ 33 γυναῖκα οὕτως τὰγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

¹ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ² λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ³ ἔνδοζος, honored, glorious. ⁴ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁵ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁶ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ θάλπω, cherish, comfort. ⁹ ὀστέον, τό, bone. ¹⁰ ἀντί, instead of, in place of. ¹¹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹² προσκολλάω, join closely, cleave to. ¹³ οὕτως, thus, so.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:2

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹ τοῖς γονεῦσιν² ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν 6 δίκαιον. Τίμα³ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ 2 πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ⁴ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος⁵ ἐπὶ τῆς 3 γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε˚ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε⁻ 4 αὐτὰ ἐν παιδείᾳ⁵ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου,¹⁰ 5 ἐν ἀπλότητι¹¹ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' 6 ὀφθαλμοδουλείαν¹² ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,¹³ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας¹⁴ δουλεύοντες ὡς 7 τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ὁ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ 8 ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται¹⁵ παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.¹⁶ Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες¹ⁿ τὴν ἀπειλήν:¹ѕ 9 εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹⁰ οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε²⁰ ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει²¹ τῆς 10 ἐσχύος²² αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν²³ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ 11 δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας²⁴ τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ 12

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² γονεύς, έως, ὁ, parent. ³ τιμάω, honor, value at a price. ⁴ εὕ, well, well done. ⁵ μακροχρόνιος, long-lived. ⁶ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ παιδεία, ας, ή, training, discipline. ⁹ νουθεσία, ας, ή, admonition, instruction. ¹⁰ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹¹ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹² ὀφθαλμοδουλεία, ας, ή, service rendered only while the master watches. ¹³ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ¹⁴ εὕνοια, ας, ή, favor, affection. ¹⁵ κομίζω, receive, bring. ¹⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁷ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁸ ἀπειλή, ῆς, ή, threat, threatening. ¹⁹ προσωποληψία, ας, ή, partiality, favoritism. ²⁰ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ²¹ κράτος, ους, τό, power, dominion. ²² ἰσχύς, ύος, ή, strength, power. ²³ πανοπλία, ας, ή, full armor, complete armor. ²⁴ μεθοδεία, ας, ή, scheming, craftiness.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:13 Byzantine NT

ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας² τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ^{3} ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. ^{4} Δ ιὰ ^{13} τούτο ἀναλάβετε⁵ τὴν πανοπλίαν τού θεού, ἵνα δυνηθήτε ἀντιστήναι⁷ ἐν τῆ ἡμέρᾳ τῆ πονηρᾳ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι ^{s} στῆναι. Σ τῆτε ^{14} οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα ^{11} τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι ^{12} τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία 15 τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς 16 πίστεως, ἐν ὧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. Καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι, καὶ τὴν 17μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχῆς καὶ 18 δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ^{21} ἐν πάση προσκαρτερήσει ^{22} καὶ δεήσει ^{20} περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἴνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει ^{23} τοῦ 19 στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι²⁴ τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, 20 ύπὲρ οὖ πρεσβεύω ^{25} ἐν άλύσει, ^{26} ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ^{27} ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

 ¹πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ²κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ³πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ⁴ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ⁷ἀνθίστημι, resist, oppose. ⁸κατεργάζομαι, work out, produce. ⁹περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁰ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ¹¹θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ¹²ὑποδέω, put on my feet. ¹³ έτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ¹⁴θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ¹⁵βέλος, ους, τό, arrow, missile. ¹⁶πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁷σβέννυμι, quench, extinguish. ¹⁸περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ¹⁹σωτήριος, saving, bringing salvation. ²⁰δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²¹ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ²²προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ²³ ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ²⁴γνωρίζω, make known, declare. ²⁵πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ²⁶ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²⁷παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:21

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει 21 Τυχικὸς¹ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα 22 πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν 24 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.² Ἁμήν.

 $^{^1}$ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ^{2} ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.